

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többes sor hirdetésnél olcsóbb.
Nyitási díj 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A zombori közmunka kérdéséhez.

olt szives a városi főszámvé-
vő ur január 12-iki ke-
llettel a következő hirdet-
ményt bocsájtani közzé:

„Az 1885. évi közmunka
összeírásai lajstromok 1885.
évi január hó 20-tól bezá-
rólag február hó 3-ig a vá-
rosi számvévősnél köz-
szemlére kitéve lesznek,
megjegyzetük: hogy min-
denki az öt vagy másokat

illető tételre nézve netáni észrevételeit a fent
kitett idő alatt a városi tanáshoz beadhatja
— Az elkészve beadott felszólamlások figyelembe
vételnél nem fognak.

Köztudomású, hogy a plakátokat sorsuktól,
a korai enyészettől, az érvényben levő szabály-
rendelet megmenteni nem képes. Az is régi
igazság, hogy aki plakátokat olvas, azt falusi
embernek nézik. Ez a két körülmény elég a
bizonyítására annak, amit különben sem tagad
senki, hogy az ilyenféle hirdetések tudomásul
nem vétetnek.

És a jelenlegi viszonyok között nagy baj
volna, ha tudomásul vétetnének. Mert nálunk
az olyan embert, aki valakinek másnak, a köz-
munkáját keveselné s emiatt óvást tenne, szo-
nika denunciansnak és minden néven nevezhető
aljas árulkodónak tekintenek az érdekeltek, jó
formán kivétel nélkül. Így hát nincs más mód,
mint a közmunka kérdését lapok útján szellőz-
tetni, azért, mert az alkotmányos és törvényes
úton való jogorvoslat- vagy igazság-keresés
annyira ellentétben van a társadalom megcsön-
tosodott nézeteivel, hogy a kezdeményezőnek
okvetlenül mártírri kellene válnia.

Ma pedig az arravaló embereknek a köz-
ügyekért nem meghalni, hanem élni és dol-
gozni kell.

Ezek után nincs más hátra, mint a köz-
munkaügyi körüli teendőket hirtelre szellőz-
tetni; ráutalni a divatos kivétel körüli égbekiáltó
helytelenségekre, végül módot ajánlani arra
nézve, hogyan lehetne a mostani megbízhatlan,
rendetlen és a szegényebb néposztályra végte-
lenül terhes rendszert egyszer mindenkorra meg-
szüntetni.

Városunknak kétszeresen kötelessége e rész-
ben komolyan és a részrehajlatlan becsületesség
szigorú mértékével fellépnie. Először azért, mert
Zombor városa jóformán kizárólag a belfogyasz-
tásra és a környék falvainak szükségleteire
kénytelen szorítkozni. Ha tehát, bár lassan is
tejlődni akarunk, az ipart és kereskedést nem
szabad a hozzáférhetőség feltételeitől megfosz-
tani. Másodszer azért, mert becsületbeli kötele-
sége e városnak, melynek határában a megye
immár három mútat csináltatott. részéről is
megtenni legalább azt, amit a törvényben előírt
közmunka lelkiismeretes felhasználása által te-
hetne és létesíthetne.

És ezen bizonyára senki által nem tagad-
ható kellékeknek a mostani kivétel a világért
sem felel meg.

Hogy is vetik csak ki mostanság a köz-
munkát?

Városrészenként körüljár egy-egy számtiszt,
bemegy minden házba és megkérdezi, mennyi
igás ló van. Lelekiismeretes bevallásról beszélni
nálunk nem is naivság már, hanem kész nevet-
ség. A közvéleményben az a tudat van meg-
honosodva, hogy a város húzza a közönséget,
ahogy lehet; tehát viszont helyes és jogos, hogy
a közönség védekezzék ellene, ahogy lehet. Így
aztán olyan urak, akiknek 20–30 lovuk van,
bevállanak kettőt, vagy ha nagyon jól megy,
négyet. A szegény számtiszt tudja ugyan, néha

subjektive, néha objektive, hogy ez a bevállás
tökéletesen hamis; de mit tegyen vele szemközt?

Akinek annyi ló van, az eo-ipso virilista;
a ki virilista, az eo-ipso városi képviselő, te-
hát módjában lesz neki a szegény számtiszen,
ha az szorosán ragaszkodik hivatalos kötele-
ségéhez, a választásnál, vagyis a lét és nem lét
kérdésének eldöntésekor, ugyan a legnemtele-
nebb, de a legfájóbb bosszút végrehajtani. Csuda-e,
ha az a számtiszt meghátrál és lemond a hiva-
talos kötelességéről, csak hogy kenyerét és
családját nemtelen boszuvágyának ki ne tegye?
Hiszen ha engedékeny és kinyeri az igazságtal-
an népkegyert, hát népszerű marad; ellenben,
ha pontosan megtartja amire kiküldetett, akkor
éppen népszerűtlenné válik Van-e hivatalra szo-
rult ember — és minden számtiszt hivatalra
szorult ember — akivel szemben itt a jog és
kötelesség cenzuráját emberséges szívvel föl-
lítani lehet?

Nincs és nem is lesz soha.

Már ennyiből is világos, hogy közmunka
alá csak annyi ló iratik föl, amennyit a tulaj-
donosoknak nincs kedvük vagy arcbőrük elta-
gadni.

Ezen abszurd összeírásnak csak abszurd
eredménye lehet.

Zombor városa szégyelheti magát hogy
54 000 holdas határ mellett csak 1616 ló van
közmunka alá fölvéve.

Megérdemli, hogy ezért az intéző közegek
necskak a város és megye, hanem az egész or-
szág színe előtt megrovassanak.

Vannak birtokosok, és pedig nem kevesen,
akik negyvenre való lóállományt tartanak, és
azért egy kereskedő 8 lóval fölvéve adja a leg-
nagyobb közmunkát. Két három gazda van még
4–6 lóval fölvéve; a többi mind kevesebbel.

Érdekes illusztrációja még ezen lófölvételi
eljárásnak az is, hogy mikor a lóavató bizott-
ság számára fölveszik a lóállományt, mindig
legalább kétszer annyi vétetik föl, mint köz-
munka alá. Persze az illető uraknak ez a föl-
vétel némileg érdekükben áll, amaz meg nem
lly észnélküli beosztás mellett nem csoda,
ha a városnál a nagy munkaszemélyzet mellett
sincsen semmiféle rend és eredmény.

A szegény számtisztek évenként kétszer,
egyszer közmunka alá, másszor a katonaság
érdekében kénytelenek istállóról-istállóra, száll-
lásról-szállásra házalni, a lovak fölvétele végett.
Egy egy ilyen föl vétel legalább két heti mun-
kájukba kerül fejeként, — mint került most
is — tehát a város elveszt csak evvel az egy-
szeri fölvétellel, a rendes négy kiküldöttet szá-
mitva, négyszer négy munkahetet, vagyis mind
a négy számtiszt az évi munkaidőből egy egy
hónapot.

És mi ennek a nehéz s kellemetlen mun-
kának az eredménye?

Semmi. Egy hamis összeállítás, melyet senki,
maga az összeállító sem vesz, de nem is vehet
komolyan. Mert a föl vétel csak a szegény né-
posztálynál történik igazságosan; a birtokosok
aránytalan engedményekben, illetőleg letagadá-
sokban részesítik önmagukat. A szegény em-
bert, a kinek az a két, alig mászó rossz ló
ugyszólván a család főtartó kapitálisa, azt meg-
találják, s hiába szabadkozik, hiába érvelődik,
meg kell fizetnie a közmunkát, az előfogat-pénzt
s a rájuk eső városi pótlékot, összesen két rossz
gebe után 5 frt 94 krt. Pedig nincs is lóva,
csak félvény át, míg a nagy munkaidő tart,
vagy kereshet velük. Pedig néha egész vagyona,
szállási gunyhójával együtt nem ér száz frtot.

Hanem azért ezen megveszik a közmunkát,
török-szakad; de a 24 ökrös gazda, vagy a kinek
36 ökrrel tetszik 200 hold földet művelni, az
ökrei után nem fizet semmit.

És miért nem fizet?

Mert nem vetik ki rája.

És miért nem vetik ki rája?

Azért — úgy mondják, — mert eddig se

volt szokásban ökrökre közmunkát kivetni; da-
cára, hogy ezt a törvény világosan parancsolja
és privilegiumot soha Zombor városa ökreinek
nem adott.

És mért nem volt szokásban?

Azért, mert tetszett még a szerb rezsim
alatt a városatyáknak, mint a kik tudvalevőleg
mindig és mindenütt a vagyonosabb polgárokból
állanak, önmagukat kölcsönösen emanci-
pálni az ökrök közmunkája alól, azon egyszerű
okból, mert majd mindegyiknek volt akkori-
ban ökre.

És mért nincs most szokásban?

Azért, mert az indítványtételre, illetőleg
kezdeményezésre hivatott urak sokkal tehetet-
lenebbek és sokkal jobban rászorultak a birto-
kosok — ökrös gazdák — kegyének hajhászta-
tára, sem hogy személyük és állásuk biztosítása
helyett a város, illetőleg a nagyközönség érde-
keinek szigorú és melléktelket nélkül végre-
hajtására akaraterőlyel rendelkezzenek, vagy
határozott föl lépést kockáztatni mernének

A szegény két rossz lovas, félkoldus nyög
és fizet, a tehetősek pedig, a kik amugy is leg-
több hasznát érik a közmunkapénznek, szavaz-
nak érte és basáskodnak.

Nem hisszük, hogy e soroknak egyetlen
olvasója, vagy az ügynek egy ismerője — ha
együttal elfogulatlan és tárgyilagos is — más-
képen ítéljen ezen ügyben. Már másod éve,
hogy fürkésznünk, hogy küszködünk magunkkal,
hogy várjuk a javulást; de csak marad minden
tér a régi slendrián, egészséges reformok és
átgondolt rendbehelyezés nélkül. Az pontosan evi-
denciában tartatik, hogy lóg-e minden irodában
egy cylinder vagy egy kabát a szögön, (a miből
naiv lélekkel az illetőnek hivatalban létére vél
az ellenőr ur következtethetni); hanem hogy a
legfontosabb rendeltetésű közterhek kivétele
méltányos alapon, észszerűen és lelkiismeretes
eszközöltetik-e? — erre gond nincsen.

De ne menjünk tovább!

Hiszen ha egyáltalán szándékban is volna
vezető helyen a városi közmunkának igazságs
de szigorú kivétele, akkor legalább az az elő-
munkalok fogamatba vétele iránti komoly szán-
dék tervezésének föltételes eshetősége fölöl ke-
lene valamit hallani.

De bizon még ennyire se vagyunk!

Míg ló törzskönyvek nem lesznek, nem is
lehet ezen fontos ügyet rendbe hozni. Míg az
igás lovak számát elhazudni lehet — s mert
az a mostani rendetlen rendszer szerint mindig
elhazudható lesz — addig hasztalan a panasz,
céltalan a javításra törekvés.

Pedig az orvoslat se nem nehéz, se nem
költségesebb, sőt olcsóbb és egyszerűbb, mint
a mostani kezelés. Mi a projektumunkra nem
kérünk patentot; csak mint a sok lehetőség
közül egyik legkínálkozóbb módot ajánljuk a
következőt.

Fogadtassék el a lóavató bizottság részére
fölvett lóállományi leltár hitelesnek és fektet-
tessék róla rendes törzskönyv, olyanféle, mint
a minőt a kapitányi hivatal vezet a marhákról.

A lólevél (passzus) kezelője legyen ugyanaz
a számtiszt, aki a törzskönyvet vezeti. A lóál-
ománybeli változások mindig a passzus átírásá-
val járván, könnyű lesz az egyik félnél az apa-
dást, a másiknál a növekedést nyilván tartani.
Tekintve, hogy a csikó 3 év alatt felnő s rend-
szerint gazdát cserél, nem kell félni, hogy a
mostanihoz hasonló gráciák osztogatásával já-
rand az azontúli kivétel. Ekkor nem kellend
a számtiszteknek a lealzó és céltalan házalás
csúfos tragikomédiáját minden évben kétszer
végigjátszani s azért mégis nagy mérvben re-
dukálva, illetve szabályozva leend minden né-
ven nevezendő tehertagadás és visszaélés.

Hogy ezen odiózus cikknek legalább va-
lami haszna legyen, kérjük a polgármester urat,
ne sajnálja a közmunka kivételei lajstromokat a
lóavató bizottsági lófölvételekkel összevetni s

legalább annyit tenni ez ügyben, ut aliquid fecisse videatur.

Közelképésének eredményeit szívesen fogjuk nyilvánosan elismerni.

A költségvetés.

A költségvetési vita véget ért. Pénteken tárgyalják a költségvetési törvényjavaslatot, mellyel a bizalmi kérdés is el lesz döntve, mely megadja a jogot a kormánynak a megszavazott költségvetést végrehajtani.

Erdekes volt minden részben az ideai vita, melyhez hasonló talán csak az 1879-iki volt, midőn Bosznia occupálása s így az arra szükséges pénz megszerzése ellen az ellenzék minden ágyúit elvitte az ostromba.

Pénzügyi viszonyaink kedvezőbbre fordultak amennyiben az egyensúly a rendes kiadások s bevételek között helyre van állítva; a közlekedési tárcánál úgyszólván az egész ház elismerte azon kiváló érdemeket, melyeket a kormány a vasútak államosítása, vicinális vasútak építése s a vízi erők felhasználása körül tett — jóllehet ez utóbbi csak most foglalkoztatja különös mértékben a kormányt, amennyiben szorgosan munkálkodik a Duna s a többi folyamok szabályozásának kivitele körül; — a kereskedelmi ügyi tárcánál úgyszólván a legnagyobb vita fejlődött ki: a mezőgazdasági válság megvitatása körül, a hitelviszonyok s az ipar fejlesztése érdekében; a közoktatási tárcá tárgyalása alkalmából kifejlődött vita is nagyszabású volt — ezt el kell ismernünk — az ellenzék részéről is igen szép fejtegetést hallottunk a magyar királyi kegyúri jogait illetőleg a szatmári püspök ismert beszédével szemben; a kath. autonómiát illetőleg, melyet elvileg nem kárthatatunk, azonban a kormány álláspontját tartjuk teljesen helyesnek, mely szerint a mai viszonyok éppen nem alkalmasak, hogy ily kényes kérdés bolygatva legyen s az 1870-71-iki eseményeken okulva, nem akarunk kulturkampfort, hanem igenis akarjuk azt, hogy a béke az állam s egyház között meg ne zavartassék, mikor pedig eljön az idő, hogy e kérdést elintézzék közvesztéllyel nem fog járni akkor nem lesz e hazában ember ki ne követelné, hogy a kath. autonómia szervezésével az érdek surlódásoknak eleje vétesse s az állam s egyház békéje még jobban megszilárduljon; de addig sokkal fontosabb a béke mint a kath. autonómia szervezése. Hiszen ma még talán pontosan definiálni sem lehetne e fogalom egy általános elfogadott értelmét; a nézetek nagyon szétágazók az illetőleg; hogy hát mi tulajdonképpen a kath. autonómia? Hogy legyen az keresztül vihető. Trefort miniszter opportunismusa bizony nem kárthatható, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a politikai élet valódi sikerei mily sokszor az opportunismustól vannak feltételezve. És a politika meg az exigenciák tudománya; már pedig e kérdés mostani szövegre hozatalát az opportunista okok éppen nem támogatják, annál is inkább, mert bizony az eszmék ez irányban még nincsenek tisztába hozva.

A belügyi vita a centralizáció és decentralizáció körül forgott. Nem akarok részletes fejtegetéseket bocsátok, csak bátor vagyok megjegyezni azt a szerintem is teljesen helyes magyarázatot, mely szerint: összpontosítás ott, hol valódi állami érdek forognak szóban; decentralizáció ott: hol partikuláris s így az államot csak közvetve érintő érdekekről van szó. Mert szükséges, hogy bizonyos jogok szorosabban az állam ügykörébe vonassanak, másrészt szükséges, hogy azon érdekek, melyek partikuláris természetűek a vidéki, illetve mondjuk megyei autonómia rendezése által annak ügykörébe maradjanak. Ne akarja senki se a megyei autonómiát — nem a szó régi, hanem mai értelmében — megdönteni, hisz erős vára volt s lesz is az a magyar államiságnak. A helyesen rendezett megyei autonómia egy oly szervezet, mely megvédi a tengelyt, az államot, minden rázkódástól. Hogy az államgépzet rendszeresen, életerősen működhessen, ahhoz az állam célok megvalósítására szükséges egészséges szervezést kívülről meg kell lenni a partikuláris érdekek autonómiájának, mert ezáltal az államcéloktól távolabb eső, de azért nem kevésbé fontos érdekek megvitatására is egy a partikuláris érdekeket ismerő s így azokat azon partikuláris érdekekhez tartozásuknál fogva, hatékonyan fejlesztő szerve lesz az államnak, mely ekkor avval összhangzatosan működve, képes lesz megvalósítani mind azt, ami egy állam egészséges fejlődésére s boldogulására szükséges. Kétszeresen fontos a partikuláris érdekek autonómiája hazánkban, melynek népe a megyei autonómiával úgyszólván összenőtt, s melyet ennél fogva megsemmisíteni éppen nem lehet érdeke az államnak. Tisza Kálmán is a centralizáció s decentralizáció között foglal állást s egy helyesen szervezett megyei autonómiát pártol, kijelentvén azonban azt is — amit mi is elfogadunk, hogy az állameszme megerősödése szempontjából szükséges az állam működési körét bizonyos mértékben tágitani, — centralizálni. Tökéletesen magunkévá tesszük ezt, mert mi is éppen ez utóbbi által véljük a tiszta, valódi partikuláris érdekek autonómiájának létrehozhatóságát.

Attérek az igazságügyi tárcára, mellyel kissé bővebben szeretnék foglalkozni.

Igazságügyi viszonyaink a legélesebb kritika tárgyát képezik.

Évek óta támadják a minisztert mindenütt ahol csak lehet.

Nagy érdekléssel várták tehát az igazságügy tárgyalását, hisz oly sok ügyvéd ül a képviselőházban, szakképzettségüket mindnyájan érvényesíthetik!

Mindennek dacára azt kellett tapasztalunk, hogy bizony a támadások éppen nem bizonyultak olyanoknak, melyekre Pauler miniszter gyönyörűen meg tudott volna felelni. Pauler beszéde s egyes nyilatkozatai meggyőzőhették azokat is, akik állásának „megingatottságáról” szerettek beszélni.

De vessünk egy pillantást igazságügyünknek az utóbbi éveken nyert vívmányaira.

Csak három kimagasló törvényre utalok, ezek:

1. A hiteltörvények
a) kereskedelmi törvény,
b) csőd „
c) váltó „
2. Büntető „
3. A szerzői jogról alkotott törvény.

Hát ezt nevezik meddő igazságügyi munkálkodásnak? Hát akkor melyik a termékeny? Tétetett-e több oly rövid idő alatt Europa más államaiban? Hiszen büntető törvénykönyvünk oly alkotás, melyet nem igen mulnak felül a többi nyugati államok ilyenmő codexei. Itt a tények bizonyítanak.

Igazságügyünk terén még roppant sok a tenni való, de ha valaki az eddigi munkálkodást meddőnek tartja, azt méltán tarthatjuk elfogultnak.

Általánosan érzett szükségét f g pótolni a polgári törvénykönyv, mely mint Pauler ígérte, nem sokára a ház asztalán lesz.

Törvényileg meghatározott bűnvádi eljárásra szintén égető szükség van. Hisszük ezen hiány is nem sokára pótolva lesz.

Hogy a bűnvádi eljárást esküdtzések útján lesz helyes gyakorolni vagy nem, arról most nem szólhatok, de két körülményt konstatálnom kell, először az esküdtzések gyakori komikus, de egyszersmind botrányos verdiktjeit; ezt bővebben úgy hiszem fejtegetnem nem kell, de úgy vélem, hogy a helyes úton járok, midőn ennek egyik igen fontos okát a nem helyesen alkalmazott kérdés feltevésben kereselem; másodsor azon valóban a magyar államot sértő verdiktet, melyek a Királyhágnál egy idő óta gyakoriak s melyek a magyar állam dühös ellenségeit, izgatottakat, nyilvánítanak átlatlanoknak. A magyar állameszmét meggyaláznak bűnhődniök kell minden áron, a magyar állameszmén szennyfoltot tenni nem szabad. S mit látunk, azt, hogy az esküdtzések intőzmenyt sok izgató lepelnek használja bűneik elpalástolására. Ahol nincs esküdtzék, ott nincs sajtószabadság. Nem is ez ellen szólunk. Hanem pártoljuk azon felőgást, mely szerint oly helyeken, hol magyar állameszmét sértő verdiktet mondatnak ki, az esküdtzések bíráskodás a szükséges időre felfüggesztessék.

Vége még egy pár szót a hitbizományokról (fideicommissum). Kérdés: érdekében áll-e az államnak az, hogy a magyar arisztokracia s nemesség erősödjék? Veszélyeztetve vannak-e ezek érdekei birókaiknak idegen kezekbe jutása által? Képe-e lesznek-e a helyesen rendelt hitbizományok ezt megakadályozni. Azt kell felelnünk: igen. De rögtön hozzá kell tenni azt, hogy csak addig, míg az esetleges gazdasági válság az előnyöket nem fenyegeti. Reakció ez? Meg van a szabad földtheoriája ez által hamisítva? Bizonyára nem, mert a nemzeti érdekek érvényesülését sokkal előbbre kell tennünk mint azt, hogy a szabad földtheoriája az utolsó betűig megtartassék. A szabadelvű irányzattól pedig az intézkedés legalább is annyira távol áll, hogy annak haladására semmi befolyást sem gyakorol.

A honvédelmi tárcánál a honvédség ügye került obiectiv megvitatás alá. Igen érdekes felszólalásokat hallottunk, a függetlenségi párt mindég szép, ideális eszméket fejteget, de a dolognak realis oldala egészen más, s éppen nem tarthatjuk helyesnek azt, ha a honvédség a közös hadsereggel szembe állítatik, hanem teljesen méltányoljuk azon működést, mely a két összefüggő testület között a testvéries egyetértés létrehozásán fáradozik. — Azt azonban mi is feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a honvédség tüzéséggel s műszaki csapatokkal láttassék el, mert ennélküli honvédség egy actió esetében üres titulussá is válhatnék.

Hisszük, hogy a honvédség ügyének kitűnő szakképzettségű vezetője ezáltal fogja a honvédség körül szerzett eddigi érdemeit betüntetni.

Saloghy Ernő.

Hirek.

Dr. Devich László bajai kir. aljárásbíró e napokban tette le az ügyvédi vizsgálatot Budapesten.

A belügyminiszter egy előfordult eset alkalmából, f. évi 4499. sz. a. kelt rendeletben kimondotta, hogy a szolgabírák, kik a saját járásukbeli községekre, illetőleg azok előjáróságára és képviselőtestületére hivatalos állásuknál fogva bizonyos befolyást gyakorolnak, s a köztök és a községek közötti bérleti összegtől igen könnyen inkonvenienciák fejlődhetnek ki, a járásukbeli községek tulajdonát képező ingatlanokat bérbe egyáltalában nem vehetik.

A Zombor városi ipar- és alsófokú kereskedelmi iskolának tan- és órarendje 1885-ik évben. Az előkészítő 1-ső osztályban: tanóra hétfő és csütörtök esti 5-7 óráig olvasás, irás és számtan, előadó Lukics Béla népiszkolai tanító, a Matheisz-féle házban. Tanóra vasárnap reggeli 9-12 óráig: rajz, előadó Jung Ignác népiszkolai tanító, a Matheisz-féle házban. Az előkészítő 2-ik osztályban: tanóra kedd és péntek esti 5-7 óráig olvasás, irás és számtan, előadó Jauch Ferenc népiszkolai tanító, a Matheisz-féle házban. Tanóra vasárnap délután 1 1/2-4 1/2 óráig: rajz, előadó Jung Ignác népiszkolai tanító a Matheisz-féle házban. Az ipariskola 1-ső osztályában: tanóra kedd és péntek esti 5-7 óráig olvasás, irás, számtan, előadó Zsuljevics Ernő gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. Az ipariskola 2-ik osztályában: tanóra kedd és péntek esti 5-7 óráig olvasás, irás, számtan, előadó Zsuffa Vince gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. Az ipariskola 3-ik osztályában: tanóra kedd és péntek esti 5-7 óráig olvasás, irás, számtan, előadó Városi Tivadar gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. Az ipariskola mind a három osztályából csoportosítva: tanóra vasárnap reggel 9-12 óráig szabadkézi és mértani rajz, előadó Bäumel Ede gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. Tanóra vasárnap reggel 9-12 óráig: szabadkézi és mértani rajz, előadó Kovacsits Jenő gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. Az alsófokú kereskedelmi iskola első osztályában: tanóra szombat délután 1 1/2-3 1/2 óráig olvasmányok és ezek magyarázata, 2 óra, előadó Malessevits Miklós gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. Tanóra szerda délután 1 1/2-3 1/2 óráig: fogalmazás és levelezés, 2 óra, előadó Bergman Ágoston

ton gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. Tanóra vasárnap délután 1 1/2-4 1/2 óráig: számtan 2 órán át, és kereskedelmi könyvtel 1 órán át, előadó Bäumel Ede, gimnáziumi tanár, a Csarsch-féle házban. — Jegyzet. Az előkészítő- és az ipariskola osztályaiiban 1885. évi ápril 1-től fogva a tanórák esti 6 óráig 8 óráig terjedő időre fognak áthelyeztetni. Kelt Zomborban, az ipariskolai bizottságnak 1885. évi január 25-én tartott üléséből. Mihályi János, mint az ipariskolai bizottság elnöke.

Szabadkán a városi szövő ipariskola ünnepegy megnyitása f. hó 8-án d. e. 11 órakor ment végbe. Ez ünnepélyre f. hó 8-án fél 11 órakor a gyorsvonattal városunkba érkeztek Jankovics Aurél főispán, gróf Zichy Jenő és Rejtő Sándor m. kir. ipari felügyelő. A vendégek tiszteletére d. u. fél 2 órakor a „Pest város”-hoz címzett szálloda termében 50 területű holdváltozást rendeztetek.

Holdváltozások. A mostani februárius hónap a hold változásait tekintve igen érdekes, a mennyiben a négy hold-változás helyett csak három fordul elő benne, u. m. 6-án utolsó negyed, 15. ujhold és 22-én első negyed. Ez oly csillagászati jelenség, mely századok alatt szokott egyszer előfordulni.

Az apatini „kaszinó-egyesület” jelenleg a következő hírlapokat járhatja: Nemzet, Pesti Napló, Egyetértés, Pester Lloyd, Bácska, Leipziger Illust. Zeitung, Vasárnapi újság, Borsszem Jankó, Üstökös, Fliegende Blätter. A lapok az év elején elárvereztetnek, ezen árverezésből többnyire a lapok fele ára befolyik. Ilyen takarékos eljárás mellett az újságok nem kerülnek sokba, kívánatos volna tehát, hogy a nem rég megtartott kaszinói közgyűlésünkben megpendített óhajnak, miszerint a helybeli igények figyelembe vételével, a lapok száma szaporitassék, ha a megbízottak: ennek minél előbb eleget tennének.

Névváltoztatás. Kopfman Agoston zombori illetőségű, ó-kéri lakos vezetéknévét „Fejes”-re változtatta belügyminiszteri engedéllyel.

Ujvidéken e napokban elhalt Jankovics Gábor 25,000 frtot adományozott az ujvidéki szerb színháznak, azon kikötéssel, hogy Lukics György unokáesése fogja élvezni, míg él.

Apatinban az iparos tanoncok iskolájában e hét elején megkezdődött a tanítás. Általános feltűnést és elégedetlenséget okozott itt különösen az, hogy a felső népiszkolai tanítók ipariskolai tanítókkul rendeltettek, holott a községi képviselő testület által megválasztott négy elemi tanító mellőztetett. Megjegyzendő, hogy a felső népiszkolai tanítók nálunk szintén csak képezdét végzett egyének. — Ezen ügynek helyrígazítása szempontjából egy 12 tagból álló küldöttség volt Zomborban az alispán és a kir. tanfelügyelő uraknál. (Reméljük, ezután szent a béke. Szerk.)

A Zombor takarékpénztár XVII. rendes közgyűlése 1885-ik évi február hó 15-én délelőtti 9 órakor az intézet tanácskozási termében fog megtartatni. A közgyűlés tárgyai a következők: 1. Közgyűlési elnök választása. 2. Igazgatói jelentés az 1884-ik évi üzlet eredményeiről. 3. Az 1884-ik évi számadatok és mérleg jóváhagyása és a tiszta jövedelem feltéti intézkedés 4. Igazgatói javaslat, hogy egy artézi kút elkészítéséhez Zombor város közönségének 15,000 frt a rendelkezésre álló külön alapból felajánlatsék. 5. Mártonfi Károly urnak elköltözés folytán beadott lemondása a tanfelügyelő bizottsági elnökségről. 6. Az alapszabályok 10-ik és a kölcsönügyletekre vonatkozó néhány szakaszának módosítása 7. Az igazgató és aligazgató választása. 8. Az igazgató és aligazgató fizetésének újbóli megállapítása. 9. Igazgatói javaslata, hogy a második pénztári segéd fizetése 100 frttal felemeltessék és hogy a takarékpénztár által befizetendő adók és bélyegdíjjak megterítésének engedése a tisztviselők és szolgákra is kiterjesztessék. 10. 12 választmányi tag megválasztása. Az 1884-ik évi mérleg és alulírott igazgatói jelentése, ugy az alapszabályok módosítására vonatkozó javaslat a t. c. részvényesek által a közgyűlés előtti 8 napon az intézet helyiségeiben betekinthetők. Tisztelettel Barthal József s. k. igazgató.

Kuláról írják: Szathmáry Károly szüzigaztó mult hó 24-én szüirtársulatát tovább nem tarthatván fél, feloszlatta. Az elkerülhetetlennek látszó krach tehát bekövetkezett a társulat tagjainak nem kis kellemetlenségére.

Az ó- és török-kanizsai takarékpénztár 100,000 frtos alapitoke, 31,047 frt tartaléktöke, 363,851 frt takarékbetéti állomány mellett 17093 frt tiszta nyereséggel zárta le mult évi mérlegét A takarékpénztár tőkéből váltó tárcában 252 386 frt, jelzálogkölcsönökben 61,130 frt, kötvényekben 165 303 frt, értékpapír-előlegekben 17,422 frt, és intézeti házban 4,100 frt, érték volt elhelyezve.

Tataházaról írják: A mélykúti postamester: Farkas Kálmán febr. 6. este Almáson agyonlötöte magát. Az utóbbi időkben folyton ivott, minek folytán a vele érintkezők az elmezavar tüneteit észlelték nála, de csak azt gondolták, hogy majd kibogározza magát és mint máskor ugy most is elmúlik a bónája. Nekem azonban komoly aggodalmim voltak lelki állapota iránt, mert ugy tiz nappal ezelött beállított hozzám és arra kért, hogy lennék itthon okvetlenül f. hó 4-én, akkor szándékozik átjönni a végszentségeket felvenni, mert ő én magát agyonlötöti, Vele beszélni, kárba vészett igyekezet volt: Figyelmeztettem hát azokat, kiket illetett; de segíteni nem lehetett mit 5 ikére ígért, 6-ikán tette meg. Valószínű, hogy egypár száz frt postapénz is el ment vele, de ez nem hajhatta a bajba, rövid idő alatt sok deficit nem lehet. Hazulról f. hó 2-ikán távozott egy barátjával kérobe, akkor vett magához három száz frtot avval mulatta bele magát a halálba. — Itt most nincs annyi házasság mint tavall volt, hiszen nem fizetné magát ki valami nagyon a fáradság, kiánsi az üres kamrát. Ujév óta mégis volt négy vagy öt. Mult évben volt 106 halott 28-al több. mint harmadévvél; 128 születt, ugyanannyi mint az előzetes évben; esküvő 25, még 1884-ben 27 volt. Az iskolába járás feltétlenül kielégítő, egészségi viszonyaink jók.

Szabadkán f. hó 4-én, szerdán éjjel 12 órakor a „Hungária” szülodában a pincérek „beteg segélyző egyesület” alakítása céljából közgyűlést tartottak, és 240 frt alapítványi összeget jelentettek be.

Melléklet a „Bácska“ 12-ik számához.

Hodoványi Mihály kupuszi földművesen az orvos mérgezését konstatait s a beteg hat heti rosszullét után meghalt. A mérgezésel saját feleségét gyanúsították s ezt el is fogták. Hodoványiné szül. Kiss Mária rövid vallatás után beismerte, hogy férjét ő gyilkolta meg légyapapírossal, olyformán, hogy a légyapapírról leazott mi-enyrt borbá vegyítette s férjével megittatta. Tette pedig ezt Bazanesik Klára tanácsára, aki ismerve visszonyát Janovits Mihályval, segédkezet akart neki nyújtani, hogy ezt a viszonyát háborítlanul folytathassa. A kir. kuria mint utolsó fórum folyó hó 7-én ítélte ebben az ügyben s Kiss Máriát életfogytig tartó fegyházra, Bazanesik Klárát pedig 10 évi fegyházra ítélte.

Vizvári Szabadkán. Szabadkáról írják a Naplónak: A mikor már a tudományos Pepi életfát sem húzhatta ki a deficitből a direktort, akkor segítségül hívták Vizvárit, s jól számítottak. Az első estén „Pry Pál“ra — telt ház volt. Még a mellékszereplőket is pártfogásába vette a vendégművész művésze, öszszévágóbb volt a játék, nem szisztegetek oly rikitón, mint máskor. Akik először látták Vizvárit, megtanulták, hogy az ő művészete nem keresi a mesterséges fogásokat a komikai hatás előidézésére, de keresetlen humora, a melylyel alakjait oly erőteljesen egyéníti, hogy a szemlélő soha sem látja előtűnni a színész egyéniségét, de mindig a költő által megteremtett azt az alakot, a miknek hasonmását szinte önkénytelenül találja meg ismerősei körében. Február 1-én „A szimédia mint kísérlet“ Sokan azt állítják, hogy Mikának legjobb személyesítője Timár Pál, azután Szerdahelyi voltak, s csak utánuk jönne Vizvári. Csakhogy a holt művész rendszeren egy féjjel mindig nagyobb az élőlél. De őket különben sem lehet egymással komparálni. Mindegyik tökéletes — csak hogy a szerepnek más-más részében. — Így Vizvári azokban a részekben, ahol a komikumon is keresztül tör a szívből fakadó érzés, annyira magával ragadta nézőit, hogy a mosoly mögé, minden ellenkezés dacára is oda tola-kodik a köny. — Február 3-án a „Szeleburdi“, ezt követte a „Barátságból.“ Itt ismét akkor volt a leg-erősebb a taps, amikor Frottert, a komikus Frottert utólrte igaz fájdalma. Röviden a siker így nőtt: Első előadás: telt ház, második: a zene szorulva játszik az orkesztrumban. Harmadik: az orkesztrumot teljesen kiírítik a közönség részére s a kin szorultak zúgnak, hogy kicsi a színház.

Nekrológ. Távirati értesítés szerint Vágner Ferenc, Ó-Kanizsa község több ízben volt bírja, megyei bizottsági tag, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa és a szabadelvű pártnak az ó-kanizsai kerületben elnöke, hosszas betegség tolytán e hó 8-án elhunyt. A megye egy lelkes fiát, a közügyek egy fardatlan bajnokát, pirtunk buzgó, lelkes pártembert és erélyes, tapintatos kerületi elnököt veszített az elhunytban. Ugyen hangzása neve dacára, tetőtől talpig magyar volt, nyelvben, érzelemben és még ruhában is. Meggyéjt szerette, mint kevés más, minek tanu-ját adta különösen akkor, midőn hire járt, hogy Ó Kanizsa az újonnan alakítandó Szeged megyéhez csatoltatni szándékolatik. Agítált egész tüzzele s terv ellen, és a megyei közgyűlésen keresetlen szavakkal egy oly lelkes beszédet tartott, mely az egész közönséget mélyen meghatotta. Nyugodjék békével, legyen áldott emléke!

A palánkai kaszinó folyó évi február hó 16-án saját terneiben táncal egybekötött Calico-estélyt rendez. Belépti díj: Személyjegy 1 frt, családijegy 2 frt 50 kr. Kezdeté esti 8 órakor. Rendező bizottság: elnök Csupor Gyula, tagok: Itj. Bogdy Ottó, Büchler Róbert, Éva József, Harlikovics Gyula, Kohn Mór, dr. Löbl Zsigmond, Mezey Károly, Nagy István, Nagy G-za, Nagy Dezső, Nagy Béla, dr. Perlesz Ede, Pincse-Helyi Gábor, dr. Potucsek János, Sági Ferenc, Schüller Miklós, Spitzer Nándor, Szlávi János, Tillingner Sándor, Trischler Károly, Uhlyarik Imre.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Kreditoren-verein a következő fizetéseképtelenségekről tesz jelentést: Bauman Adolf bej. kereskedő Zentán, Scheer Bernát bej. kereskedő Ó Kanizsán.

Az újvidéki „Zasztava“ a budapesti szerb konferenciáról csak egészen röviden emlékezik meg; de már ezuttal is kimondja, hogy a szerbség a Budapesti konferenciáról szerb képviselőktől semmi jót és hasznosat nem remélhet; mert — ugymond — a hol a főszót és főszerepet egy Gyurkovics s egy Sztoja-cskovics viszi, ott már előre is biztosan elmondhatni, hogy ők semmi egyebet kívívni és elérni nem akarnak, mint a szerb népet Tiszának és Angyelicnek alárendelni, hogy azután a zavarban ők maguk há-láshassanak.

Szabadka sz. kir. város törvényhatóságánál üres désen levő egy gazdasági tanácsnoki és egy kö-zvezmesteri állomásra pályázat van hirdetve, f hó 20-iki határidővel. A tanácsnok évi fizetése 1350 frt., a közevzömesteré 600 frt. és nyugdíj jogosultság.

Az újvidéki városi törvényhatóság f. hó 5-én tartott közgyűlésének legfontosabb tárgyát a kaszár-nya építése s ezzel összefüggő kölön-kérdése képezte. Minthogy a kaszárnya a szükséges telekvásárlással együtt 245 511 frt. 69 kr., a két emeletesnek tervezett városháza építési költségei pedig 112 000 frtra rugnak s úgy a régi adósságok, mint a város függő tartozá-sainak lefizetése elhatározatott, a fölveendő kölön-összeg 600 000 frtban lett megállapítva s az osztrák-magyar bank feltételei — 4 1/2% záloglevelekből, 6 1/4% törlesztési és kamatszázalékkal 38 1/2 évre — mint legelőnyösebbek fogadtattak el.

A titeli polgári olvasó-egylet a f. é. február hó 17-én saját helyiségeiben megtartandó álarcos és jelmezes internacionális bolond-kongresszusra az é. kö-zönséget tisztelettel meghívja. Kongresszusi részvétijegy személyenként 70 kr. (Igazi bolond azonban többet fi-zet). A kongresszus iránt érdeklődők sziveskedjenek lehetőleg álarcon vagy jelmezen megjelenni, mert ellenségesen csak kiváló protekcióval juthatnak a tanácskozási terebe.

Titelről küldték be a bolond-este következő programját: Tanácskozási táncrend. 1. Este 8 órakor gyülekezés és kölcsönös ismerkedés, elnök választása zeneszó mellett. Igazolási eljárás. Közbe internacioná-

lis ropogós csárdás. 2. Elnöki megnyitó és értekezés a Pannarrizmusról és ennek befolyásáról a „Kongó állam alakulására“. E fölött általános és részletes vita. Közben internacionális keringő. 3. Albion küldötte értekezése. „Miként mentünk meg a modern társadal-mat“ avagy „vándoroljunk ki“. Gyakorlati mutatvá-nyokkal, végül értekező rohamos kivándoroltatásával a kongresszusi tereből. Közben internacionális remegő polga. 4. Aesthetikai, filozófiai, ökonómiai szempont-ból megvilágítása Pythagoras ismert alaptételének. „Borban az igazság.“ Indukció Experimentumokkal kísérve, melyekben részt vesz az eg-sz kongresszus. Közben internacionális Quadrille. 5. A tudomány és ész káros befolyása a világrendre avagy a történelem nagy bolondjairól. Historiko ethis értekezés. Helyébe német alaposabb keringő. 6. Mit ígyünk? „Sanitáts moralo“ homeopátió értekezés, magyar nyelven, tartja egy vizívó józan bolond. (Ha akad ilyen). Közben ma-zurka. — Ejjél. — A kongresszus tanácskozási szü-netelnek. Bolond banquette, melyen mindenki a maga pénzéért azt eszik és iszik a mit akar. 1. Előzők meg-nyitja a gyűlést, kikijátja az általános respublikát és örök békét. Carneval fejedelem trónjáról ünnepegyesen lefordul, nagy temetés, fánya fénynyel, melyen az egész kongresszus résztvesz. Obligát siránkozás és új vesztéklés. Végül vígasztaló internacionális kopogós betyár csárdás. 2. Bolond respublika elnökének meg-választása. Csak nagy bolondok pályázhatnak. Bélyeg-telepszóbeli kérvény táviratilag benyújtandó a kongress-zus elnökénél. Megválasztott elnök egyuttal legna-gyobb bolondnak kikiáltatik, fogadja a hódolatokat és a nagyszerű ajándékokat. Utána internacionális kóló. 3. A kongresszusi érdemrendnek kiosztása, minden bolond, ki ezt a nevet kinyerni törekszik, jutalmul érdemke-resztet kap, melyet kitéhet bátran az ablakba is. Utána Quadrille. 4. A mai divatról vagy ki a bolond? Materialisztiko, spiritisztiko értekezés, tartja Kina küldötte. Utána internacionális mazurka. 5. A néemancipáció hatása a közökkanalak reformjára. Szocial forradalmi értekezés. Utána kalamujka csárdás, eszkimó hottenitói internacionális tánc. 6. Bolond ba-lett, öszszeköve kaukánál. Elnöki zárzó: Milyennek kell a világnak lennie, hogy minden ember jóllakhas-son. Nihilisztikus, kommunisztikus életkép a 20 ik ez-red évből, öszszeköve m-gfelelő tableauxval, eht nap-fény mellett, és reggel 8 órakor bolondok oszlása a „Katzenjammer“ széles birodalmába.

Csöd Dimitrijevs István ellen csödb. Alexics György, tömeg. Pressburger Gábor, ápril 10. Újvi-déken. Csücsics István ellen a csöd megszüntetett, Újvidék.

Baromfi kedvelőknek. Az állatkert számos tadjokból álló első rangu tyúkszáta a legjobb híru külföldi tenyésztőktől szerzett példányokkal lett fel-frissítve. Ezek tojásaira megrendelést már elfogad az igazgatószék, és kívánatra bárhova küld árjegyzéket bérmentve.

Meghívó. A bics-bodroghalmgyei történelmi társulat folyó hó 25-én déntán 3 órakor a megyeház első emeleti kis tanácsstermében felolvasó évi közgyű-lését tartja, melyre az egylet tagjait tisztelettel meg-hívni ezennel van szerencsém. Targy-sorozat: A köz-gyűlés megnyitása; titkári jelentés; egyleti titkár és szertárnok választása; felolvasások; netáni indítvá-nyok. Zombor, 1885. február hó 6-án. Schmausz Endre, egyleti elnök.

A szerb képviselők értekezlete hétfőn vette kezdetét.

Majdnem naponkint két tanácskozás tartatott, melyekben tizenöt, husz képviselő vett részt. Már a tanácskozás első napján kitűnt, hogy a magyarországi és horvátországi képviselő véleményei elvi tekintet-ben teljesen megegyeznek, úgy, hogy a tárgyalás hosszabb tartamát csak az elintézendő tárgy nagy terjedelme tette szükségessé. Az értekezlet nemcsak a véleményeket tisztázta és egyeztetette öszze, hanem behatón indokolt határozatot is hozott, melyet husz képviselő irt alá. A határozat mindenekelőtt az érte-kezet tartását indokolja, melynek, különösen a mai politikai viszonyok közt az volt a célja, hogy kifeje-zésre juttassa a Szent-István koronája alá tartozó or-szágok területén lakó öszszes szerbek nemzetiségi érde-keinek szolidaritását, különösen az egyházi autonómia terén. Az indoklás után az értekezlet aktualis hatá-rozatai következnek, melyek szerint a szerb képvisel-ők kijelentik: 1. hogy politikai működésük alapjának a Szent-István koronája alá tartozó országok állam-jogi alapját tekintik; 2. hogy az egyházi autonómia terén tapasztalható bonyolult helyzet rendezését az öszszes hívatott tényezőktől egyetértése és megegyezése után fogják az egyház és a nép érdekében eszkö-zölni. Hogy e két szempont hathatósan és sikerrel legyen képviselhető, az értekezlet azt javasolja, hogy Budapestén naponkint megjelenő szerb hírlap alapít-ásak, melynek évi költségei részint a képviselők, részint a nép körében megindítandó aláírások által fedeztessenek. Ez u öbbi cél elérésére a szerb nép körében élő elvtársakhoz intézett nyílt levél szerkesz-tetett, mely legközelebből szét fog küldetni és melyhez hozzá csatoltatik az értekezlet határozata. A képvisel-ők bizton remélik, hogy a hírlapi vállalat létrejön, mert hir szerint már 15 000 frt van biztosítva, a kauciót bele nem számítva. A hírlap főszerkesztőjének Popovics István képviselő van kiszemelve. Hogy az értekezlet ily eredményt ért el, ez különösen Zsvik-ovics b., Stojacskovics, Dimitrijevs Mikos, Gyurkovics, Szabovljevs és Popovics István képviselők fáradozá-sainak köszönhető, kiknek feladatát a tárgyalások rendkívül tárgyilagos és elfogulatlan jellege lényege-sen megkönnyítette.

E nyilatkozatot aláírták a következő képviselők: Zsvikovics Janos báró s. k., Baics Miklós báró s. k., Stojacskovics Sándor s. k., Davidovics Lázár s. k., Dimitrijevs Mikos s. k., Szabovljevs Mihály s. k., Kreszics György s. k., Popovics Vazul s. k., Mandics Péter s. k., Szljepcevsics Péter s. k., Gyurics János s. k., Iszakovics Milan s. k., Gyurkovics György s. k., Mihajlovics János s. k., Gyurgovics Vazul s. k., Milics Miklós s. k., Csudics Miklós s. k., Milekics Cirill s. k.

A kulai ipartestület február 8-án tartotta köz-gyűlését.

Szombaton lesz Dr. Schmausz Antal apatini ügyvéd esküvője a kedves és ritka művelt Wundszán Kornélia kisasszonnyal.

A „P. Lloyd“ 7-iki vezércikke a miniszterel-nök 6-iki nagy enunciaciójáról szólva, többek közt ezeket mondja: „A beszéd azon helyén, ahol önmagá-ról szóit a miniszterelnök nem volt a „debatter“, a nagy ügyességű tacticus; ott már egy volt, mintha leikének legmelyebb titkát tárná fel a gyűlés előtt. Az államférfi, ki egy évtizede tartja kezében Magyar-ország sorsát, ma, midőn a kormány egy fontos actió végéhez ér, kimondta azt az arany szót, hogy a nem-zet ne haigasson a hízlelők á itó beszédére, hanem inkább azon szigorú, de igazbarátok becsületes feddés-eire, akik aggnak hazájuk java miatt és akik tükr-öt tartanak a nép elé, hogy az megsejgyenyüljön, azután megjavuljon. Egy magyar miniszterelnök, ki a pariam-entben lelkes szavakkal dicsegti egy Börne ha-zafiságát és úgy idézi mint az igazi hazaszeretet tün-dökő példáját, valóban igényt tarthat rá, hogy a szabadelvűpart vezére legyen. Korunázása első évtizedének végéhez érve, Tisza Kálmán ma teljes tár-gyilagosággal emlékeztethet m-g a tordulatról, amely őt most tíz éve kormányra juttatta. Egy szőlőbalo-dali szónok a közérkölesök romlásának mondta ama tény, mely a politikai pártnézetekben változást ered-ményezett. Leuet, hogy Tisza Kálmán ezt a könnye-den odavetett és talán nem is oly komolyan gondolt megjegyzést tulságos megtszicstetetésben részesítette, midőn válasza méltatta, de a ház ebből az inci-densből meghallhatta a miniszterelnöknek egyik leg-jelentékenyebb enunciacióját; egy oly nyilatkozatot, mely tanuskodik a kormányelnök magas etikai érzületéről és politikai eszéjétől. A beszéd zárszavai megérdemlik a megörökítést; a történet geniusának szárny-uhogását véltük hallani, mikor Tisza Kálmán emelt hangon, magasan felegyenesedve, méltóságteljes magatartásban így szóla nép képviselőihez: „Tudom én azt, hogy ez előtt 10 esztendővel mit mondtam; tu-dom azt is, hogy azóta mit tettem. Elválalom minde-nikért a felelőséget Isten és ember előtt.“ Ez ünne-p-lyes percben a szónokot sürü sorokban környező számos párhívek közt bizonyára senki sem volt, akit ez egyszerű szavak mélyen meg ne hatottak volna. Ezen pillanatban valamennyien érezték, hogy a férfi, ki a lefolyt évtized mozgalmas idejében így cselekedett, a nemzet lelkesedésre fogja ragadni mindaddig, amíg ő hű lesz hozzá, azaz mindenkori!“

Kulán Korbay Károly ügyvéd, megyebizott-sági tag, közéletünk tiszteletre méltó alakja, 400 frt alapítványt tett az ottani óvoda javára, hogy annak kamataiból szegény gyermekek neveltessenek.

Hauke Antal, Csataalja község derék jegy-zője, folyó hó 6-án, Baján, életének 35-ik évében rövid betegeskedés után elhunyt. — A család által kiadott gyászjelentés a következőleg hangzik: Özv. Hauke szü. Schwarz Mariska, öz. Bratyevacszy sz. Hauke Fáni, öz. Jordán szül. Hauke Hermin és gyermekei, Kalapsza született Hauke Paulin és férje Kalapsza József, egy gyermekei, Radimetzky született Hauke Etelka és férje Radimetzky Ferencz egy gyerme-kei, Hauke Agoston, Hauke Imre és neje Trischler Emma egy gyermekei, Szemző János és gyermekei, Schwarz Anna és férje Fábry Lajos egy gyermekei, Schwarz Lajos és Schwarz Matild számos rokonok és jóbarátok nevében szomorodott szívvel jelentik felejt-hetlen férje, testvér, sógoroknak, Hauke Antalnak Csataalja község volt jegyzőjének, Bács-Bodroghmegye törvényhatósági bizottsági tagjának, rövid szenvedés és a halotti szentségek felvétele után f. é. február 6-án déli 12 órakor agyszélhűdés következtében élte 35-ik és boldog házassága 7. évében történt gyászosa elhunyt-át. A boldogult hült tetemei folyó évi február hó 7-én d. a. 5 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a szt. Rökushoz címzett sírkertben fognak örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szt. mise áldozat folyó évi február hó 7-én d. e. 9 órakor a helybeli róm. kath. plébánia templomban fog az Urnak bemu-tattatni. Baján, 1885. évi február hó 6-án. Áldás és béke lengjen porai felett!

Hírek Pacsér tájékáról. Szulik József pré-post ur ó nagysága, mint a kalocsai érseki megye negyedik főtanterületének (zenai, topolyai, ó-becsei és újvidéki espereskerületek) hivatalos iskolalátogatója, a pacséri és ó-morovicai róm. kath. iskolákat a napok-ban meglátogatta, s a tapasztaltak felett teljes meg-elégedését nyilvánította. — Öröndetes jelenség ez ép úgy, mint azon éppen most vett hir, hogy a dunamel-kei ev. reform. egyházkerület újonnan megválasztott püspöke, Szász Károly ur öméltsósága a bacsmegeyi reform. egyházakat még e tavaszon, ápril—május hó-ban első látogatásával szerencsétlenni fogja, s így ut-jában Pacsért és Ó-Morovicát is érintendi. Mint érte-sülünk, Bacsmegeynek érdekelt egyházi a püspök méltó ünnepélyességgel leendő fogadtatására már előre nagyban készülnek. D—s.

Rendőri hírek. Tossenberger József és Benk-mann Tamás gákovai lakosoktól ismeretlen tettesek a következőket lopták el, u. m.: Tossenberger József kárára három dunyhát, 57 frt értékben, kilenc vánkust 67 frt ért.; Benkman Tamás kárára pedig egy dunyhát 10 frt ért. és három darab birkát 18 frt ér-tékben. — Csernák Gáspár temerini lakos istállójában jan. 13-án ismeretlen tettesek egy fehér szőrü, 2 éves bélyegtelen üszöt elloptak. — Horváth Antal nemes-militicsi lakostól tanyai kamrája beasásával jan. 10-én virradóra 2 tábla szalonnát és 6 db disznóhúst 15 frt értékben elloptak. — Lovány András bajsai lakostól január 17-én éjjel a következő tárgyakat lopták el: 14 vánkust, 3 dunnát, 85 rőf vásznat, 3 ágyszerítőt, 2 férfi gatyát, 1 fehér vászon abroszt, 3 szalmazsákot, 7 selyem fejkendőt, 3 selyem női nagykendő, 4 kö-tényt, 2 frt 40 kr készpénzt, 1 alsó fehér női szok-nyát, 10 db házi mosó-szappant, 2 férfi inget, 1 női inget, 2 gyermek inget, 1 csomó nyulot, szerződést és egyéb magánokmányokat. — Nikolics Sándor lo-pással vádolt, ismeretlen tartózkodásu cigányt nyo-mozza a zombori törvényszék. 21 éves, középtermű,

fekete hajú és szemöldök, orra és szája rendes. — A felső-szent-iváni postahivatal jan. 19-én virradóra kirabolatván, az ott volt csekély mennyiségű bélyegen kívül Felső-Szent-Iván község elöljárósága által e hó 18-án feladott iskola és árvaszámadata, nemkülönbön ugyanakkor Csávoly községe által feladott számadások ellopottak. — Beck Károly súlyos testi sértés miatt vádolt egyén, előbbi tartózkodási helyéről ismeretlen helyre távozván, a zentai járásbíró által nyomoztatik. Budapesti születésű, 22-23 éves, r. katb. nőtlen, magyarul és németül beszélő, kövező-segéd, alacsony termetű, barna gömbölyű arcú, gesztenye barna hajú és szemöldökű, barna szemű, rendes orru, szája és homloku. — Tatár György, bezdáni illetőségű egyén jelenlegi tartózkodási helye nyomoztatik, hogy előtte az apatini szolgabíró 1883. évi 266. sz. a. hozott ítélete meghirdethető legyen. — Kiss Mihály mélykuty lakos tanyájáról január 15-én virradóra ismeretlen tettesek 10 db anyabirkát loptak el, melyek mindegyike jobb oldalán KJS szörblyeggel van ellátva. — Kiss János (sörke) mélykuty lakos, egy 12 éves, 1.44 méter nagyságú, pej szőrű, hóka homloku és jobb combján 12 égés bélyegű, herélt lóról, valamint egy 15 éves, 1.43 méter nagyságú, sötét pej, jobb combján T I égés bélyegű kanca lóról kiállított járlatokat elvesztett. — Szabó József topolyai lakos 1884. évi szept. 22-én 783. sz. a. kiállított, egy kékes szőrű fejűs, h. b. M E bélyegű tehenéről kiállított járlatot elvesztette. — Bárány József tulajdonát képező „Juliskaháza” majorban levő szalmából összeállított birkafészerből jan. 17-én 12 db egy éves nőstény-bárányt rabolt el négy ismeretlen egyén. A tettesek a fészer egyik oldalát bontották ki és az így támadt nyíláson kezdtek a birkákat kihajtani. Ezt a juhász észrevévén, a tett elkövetését megakadályozni szándékozott, azonban a tettesek őt súlyosan megsebesítették és a 12 db birkát mégis elvitték. Az elvett birkák jobb fülein van az oltás jegye, bal fülükön pedig belül 1883. mint születési évük száma tetovírozva. A tettesek közül az egyik alacsony, köpecs, szőke bajszú egyén volt.

Pacséron községi tanítónak, mint előre is látható volt, a község szülöttje, Rónai Jakab egyhangúlag megválasztott.

Pavelka Károly, dél bácskai 6. számú honvédszázaléki hadnagyának, a m. kir. honvédség kötelező kérésére a védőkezelés után, viselt tisztviselő rangfokozatának megtartása nélkül, megengedtetett.

A szerb olvasókör szombati piknikje, két év előtt megállapított hírnevéhez méltóan, kitűnően sikerült. Páratlan vendégszeretet, mint a szerbeknek egész a bűn határáig kifejlődött magyaros tulajdona; lekötözött szíveség, szebbnél szebb Hébkének szolgálkés mosolygása; finom ételek, még finomabb borok; jó talp alá való zene; megelégedett szíves arcok, testvéries barátkozás mindenfelől: mind oly tényezők, melyek a jókedv alvó szikráit fellobbantják és lelkes ditirambokra ragadják. A piknik keletkezéseikben ugyan népszerűtlene; de lefolyásukban és eredményükben nagyon népszerűek. És méltán. Mert a mai nehéz megélési világban csak piknik útján lehet már száz percent jóvedelmet csinálni. Ugyanis ingyen kapni az ételt, aztán készpénzért eadni — szerencsére olcsón adták — ez tiszta száz percent. A bornál már nincs száz percent, sőt talán tíz se; mert olyan olcsó pénzért pikniken szebb és jobb bort kívánni se lehet. A sörön már megint meg volt a nagy percent. Ugyan jobban mérték mint Filipován, mert itt ezt is száz percentre mérik.

— Igazán? Kérdem az őszintén nyilatkozó csapároslótól.

— Igazán hát; mert — úgy mond — hogy minden pohártól három krajcárt fizet a serfőző, három krajcár árú poharanként csalog, s ugyan annyit minden jóra való úri vendég benne hagy a pohárban. Lévé pedig a haszon 3-szor 3 azaz — 9 krajcár, úgy hát 100 percentre dolgozom.

— Hogy van az, hogy még se gazdagszik meg? — Sokan elszöknek, és megcsalnak.

No itt ugyan nem csalt senki, mert e részben, számítva a roppant sokadalomra igen helyesen gondoskodtak, kellően mindent előre kifizetni. Ha még a helyiség is olyan tágas lett volna, és a pazar kivilágítás számtalan lángja nem segít a roppant sok kilélegző tudónak a termet gőzfürdő-szerűleg bemelegíteni: akkor igazán még Argus szemek se találhattak volna a mulatságon kifogásolni valót. A jókedv már éjjel előtt tetőfokra hágtott, s dacára az Athanackovits-féle bajai jeles bor-pince nyelvoldó hatalmának, általános esend lón, midőn dr. Stojkovic Péter úr, a magyar-szerb testvérieségnek állandó apostola és készséges közvetítője, a jelenlévő főispán úrhoz fordulva, mint az összes jelenlévő szerbek bizományosa, kinyilvánította, hogy ők a közös magyar haza szeretetében a született magyaroknak semmit nem engednek. Mert — ugymond — ha anyja ajkairól nem is, de az iskolában a tanító-érol, a templomban a papérol azt tanulja a szerb gyermek, hogy ez a darab világ, Magyarország az egyetlen hely, az egész földtekén, a hol a szerb megtalálja mind azt, ami őt mint embert, mint polgárt és mint hitsorsost méltán megilleti. Ezen szívből szívhöz szóló szavak után kérte öméltségagát, hogy alkalom adtával a magas kormánytól a zombori s általában a bácskai szerbeknek nyilvánosan bevallott hazafias érzületét jóakarólag tolmácsolni kegyeskedjék. Ő méltósága a lelkes és átértett nyilatkozatokat látható örömmel vette tudomásul, s a szónokkal a szíves figyelemért melegen kezelt szorított. Ekközben az asztaloknál a kés és villa munkája szünetelvé, a szebbnél-szebb cserkesz bájjú hölgyek lelopódtak a táncterembe s ott a fonnyasztó hőség dacára bálmulatos kintartással járták a táncot, a csárdát — ha hiszik, ha nem — hétszer megújrázták. Tökéletes hölgynevsorról, tekintve a heringszerű tolongást, és a hozzáférhetőség akadályait, szó sem lehet; ez azonban nem gátol abban, hogy amit összeszedhettünk, ne regisztráljuk. Jelen voltak az ebédelőben Jeraszovits Jánosné, háziasszony, Bikár Alexandra, Konyovits Milica, Brkits Luiza; a kávénál Karakasevitsné; a teánál Bikár Jusztina és Kovacsits Milica; a szivar tözsdénél dr. Drakulits Pálné és Kronits Istvánné; a cukrászban

dr. Pavlovits Simonné és Bikár Márta, a földszinten Vukosevits Katinka és Konyovits Jovanka: pénztárosnők voltak Borgyoskiné, Gruicsné, Bikárné. Hébe kedves szerepre vállalkoztak: Rigyieski testvérek, Bi ar Hel-na, Vuits Zsófia, és Anna, Konyovits Leopold, Brkics Anna, Plavsits Mileva, Vujkovits Zórka, Cvetkovits testvérek, Jovanovits Helena, Milanovits testvérek (Páncsováról), Bikar Zsófi, Vukadinovits testvérek, Borgyoski Zórka, Csupits Zórka (Sztanisítról). A hölgyek között láttuk még, Biralvaskinét, Baicsinét, Csakicsinét (Karlovicról), Mihálovicsinét (Páncsováról), Rigyieskinét (Makórol) stb. A jelen volt magyarokból körülbelül hasonló szép boktrét lehetne összeállítani. Ott láttuk: Mihályi Bella, Keck Emma, Millasevits Margit, Halmné, Zuffa Vincéné s Lovich Ararankát. Végül dicsőreleg keil megemlékeznünk azon praktikus gondolatokról, hogy a felzolgáló kisasszonyok uniformisban, azaz mindnyájan egyformán rozszaszínű ruhába voltak öltözködve, bebizonyítván ezzel fényesen, hogy a jó mulatáshoz a lukszus nem okvetlenül szükséges. A magyaroknak és szerbeknek ezen testvéries együtt mulatása nagyon élénk előlái hangulatot keltett az általános jókedv dacára is bennünk; mert eszünkbe juttatta, hogy e jelenségnek nem kivételnek, hanem szabálynak kellene lennie. De hát ez nálunk van olyan nehéz kérdés, mint az, hogy tyúk volt-e előbb, vagy tojás.

Irodalom.

Dudás Gyula új előfizetési felhívást hirdet a „Bács-Bodrogh” című helytörténelmi, statisztikai és régészeti folyóirat 1885. évi harmadik folyamára. A kiadást így indokolja: A „Bács-Bodrogh” című évnegyedes folyóiratot még az 1878 ik év elején oly célból indítottuk meg, hogy a majdan megirandó megyei monográfiának adatokat gyűjtsünk, különösen: hogy eredeti cikkeiben vármegyénk általános történetét, az egyes község-ek múltját megvilágítsuk; az egyháztörténetre különös súlyt fektessünk; a családok történetének, a megyei tisztviselők, egyes jeleseink emlékének tért nyissunk; a bácsvármegyei régészetet, a leleteket, az ásatások eredményét ismertessük. Ez volt működésünk általános köre. Vármegyénk legkiválóbb férfai szívesek voltak bennünket másfél éven át szemlélés és anyagi támogatásukban részesíteni; e támogatásról jövőre is biztosítva vagyunk. Felkérjük tisztelt közönségünket, szíveskedjék uttörő vállalatunkat pártolni. Ezek után még azt is tudtjuk tisztelt pártfogóinkkal, hogy a folyóirat nem mint eddig évnegyedenként, hanem minden második hónap 15-ik napján (tehát nem a hónap bármely napján) két nyomtatott íves füzetekben jelenik meg és pedig február, ápril, június, augusztus, október és december hónapok 15 ikén. Az új folyam első füzete mulhatlanul 1885. február 15 én jelenik meg és pontosan postára adatik. Előfizetési díj: egy évre 2 frt, mely legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendő a szerkesztő-kiadó címén Pacsérra (Bácsmegeye) Pacsér, 1885. január hóban. Dudás Ödön a „Bács-Bodrogh” szerkesztője és kiadó-tulajdonosa. Hallomásunk szerint a megyei történelmi társulat is fog évnegyedes szakfolyóiratot indítani s így az erők két oldalról fognának igénybe vétetni, ami nem lehet a cél érdekében kívánatos. Dudás ur mindenestre kiváló erő s csak sajnálkozva lehetne őt a tört. társulatnak külön működve látni. Részünkről kísérletet fogunk tenni aziránt, hogy irodalmi és helyi tájékozottságát, a történelmi társulat kebelén belül érvényesíthesse, annál inkább, mert meg vagyunk győződve, hogy — mint a viszonyok ismerője — folyóiratával anyagi célokat nem is szándékozik érvényre emelni.

Színház.

Csütörtökön, február 5-én „Brankovits György” adatott. Bizony már nagy ideje volt, hogy a sok haszontalan operett után egy komolyabb színművet is produkáljon a társulat. A közönség rossz izlése felett szokás panaszkodni, de e rossz izlést azt hisszük a színész direktorok nem kis mértékben istápolják, a midőn a komolyabb, klasszikusabb színműfajt teljesen elhanyagolják. Az előadás közép-szerű sikerrel ment, nagyon meglátszott, hogy az e nemű darabok hátrányára az operett és népszínű urálja a tért. A szereplők közt Csabi (a címszerepben) tűnt ki. A kosztümök nagyon szegényesek voltak.

Szombaton Suppé remek zenéjű operettje, „Donna Juanita” került színre a címszerepben az örök tavasz Nikó Linával, Tiszai, Loosarekné, Püspöki, Fenyéri humoros alakításukkal sokat mulattatták a közönséget. Gálosi ha nem is nagy bravúrral, de oly csinnal énekelt, hogy zajosan megtapsolták. A diákok sikerült énekét megújrázták. Az énekkarok derekasan működtek.

Vasárnap „Az ezres bankó” népszínmű — hogy színész nyelven fejezzem ki magamat — ment, és pedig jól ment. Az eddigi előadások után mondhatjuk, hogy a társulat repertoár darabjai közt a népszínművek részesülnek legjobb előadásban. Tantai Eugenia és Váradai dalaikkal ritka élvezetes estét szereztek a közönségnek, mindkettőnek énekét többször megújrázták. Váradiné, Kaczér Nina, simpathikus alakjokkal s a többiek is valamennyien jó játékkal emelték az est sikerét. Tiszai anyyira népszerű, hogyha megjelenik a színpadon már hangos derűtséget és tetszést szokott aratni.

Mindhárom előadást szépszájú közönség látogatta; általában az idén nincs mit panaszkodni a közönségre, a színház majd minden előadásán tele van.

Ma az „Uj házi ur” kitűnő bohózat adatik. Előadásra ki vannak tűzve: „Boccacio”, „Kis herceg” opretttek. „Lelenc” népdrama és „Bé-Bé” francia vígjáték.

Néhány szó az apatini kerület aljegyzők felhívására.

Elolvassa a mottót, úgy jártam, mint a feketesi ember a Nationalban Pesten, mikor „dettot kért földalmával” s kapott egy darab marbahúst krumplival. Igaz, citálni mindig könnyebb, mint annak tár-

gyát, az eszmét megvalósítani, annál inkább, mert egy réginek újja teremtése, nehezebb három új létesítésénél.

A községi segédjegyzők egylete megalakításáról volna a szó, ha a fent említett kerületbeli aljegyző urak nem inkább a szereplési mód megvitatását tartanák fontosabbnak.

Elég sajnós, hogy a midőn a megyében más egyletek szakemberei kevés számánál fogva helyenként tudtak s birtak megalakulni, hogy létképességüket ma a legszebb reményre való jogosítással beigazolják; akkor a megye segédjegyzői (ma aljegyzői) előbb az egylet keresztelésén, nem pedig szerencsés megszűlésén fáradoznak, illetve kívánnának polemizálni.

Nézetem szerint első sorban az alakulási értekezleti gyűlés megtartása a teendő, mely alkalommal egyesek telkéretnének az alapszabályok kidolgozására, csak ezután egy újabb gyűlés lenne hivatva a szervezés és létképesség kimondása, s így az egylet címének meghatározására is.

Hogy a létesítendő egylet községi aljegyzői vagy segédjegyzői címet nyerjen; azt nézetem szerint, ha egyforma jogok s előnyökben részesít, közömbösnek tartom; mert az egylet címe maga a valóságos állásból, illetve valakinek kvalifikációjából sem el nem vesz, de nem is emel.

Volt már egy ízben e cél létesítése körül lépés téve, a midőn az értekezleti közgyűlésre való felhívás csakis a közs. segédjegyző urakhoz intéztetett, s ugyan ily cím alatt akart egyletet is alakítani (akkor jó volt a cím); de nem emlékszem, hogy tétett volna nyilvános felszólalás a vizsgázott iratok részéről, oly alakú, mint a fent tisztelt aljegyző urak részéről; avagy hogy kapkodtak volna némi kedvezmény vagy részvételési kiváltságokért.

Ma, hogy a megyei szabályrendelet a községi választott segédjegyző uraknak megadta a jogot az aljegyzői cím viselésére, s hogy a közs. iratok közt is van osztályozás — segédjegyzők vannak, — most a kezdeményezett s nevékről elnevezett egyletet (illetve címét) is újból címemelkedési fokukkal talán hatványozni óhajtanák.

Hogy pedig a nevezett aljegyző urak a községi jegyzők egyletébe beléphetnek-e, vagy sem, ép oly jól kell tudniok, mint bárki más szakegyénnek, kikhez kérdésük intéztetett.

A velünk tartani akarókhöz pedig a jó cél iránti tekintetből, mely közös javunk irányulására lenne, kérelmem az: hogy szervezkedjünk minél előbb, s azok kik magukat hivatottabbnak érzik az első lépésre, lépjenek ki bátran (de ne két lábbal mert el-esünk) a pártfogás és támasztás csekélységünkől (segédjegyzők) ugyhiszem nem fog elmaradni.

Dezsoffi,
s. jegyző.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

23. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ada mezővárosában megürült állatorvosi állomás szabályszerű betöltésére nézve ezennel pályázat hirdettetik. Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy állatorvosi oklevéllel és eddigi ténykedéseikről szóló bizonylataikkal felszerelt folyamodványukat 1885. évi február hó 25-ig ezen község előljáróságánál benyújthatják.

A községi állatorvosi állomással következő javadalmazás van egybekötve: a közpénztárból évi 400 frt havi részletekbeni fizetés, látogatási díj a városban rendelvénnyel együtt 30 kr., a tanyákon 1 frt díjat élvez.

Megkivántatik, hogy a pályázó a magyar nyelvet tökéletesen érte és írásban is tudja, a községben divó szerb nyelvet kik értik, előnyvel bírnak.

Adán, 1885. évi január hó 25-én.

Poppovics Szilárd,
jegyző.

Kelemen János,
vbíró.

235. szám.

polg. 1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. kiküldött ezennel közhírré teszi, hogy a hódásghai kir. járásbírósnak 235. p. 1885. számú végzése folytán Konrád Zsigmond s társai bécsi cég és Scherer Béla filipovai lakos javára Langenbacher János s neje szül. Leszmeisster Katalin filipovai lakosok ellen 371 frt 36 kr s 94 frt 79 kr tökéletes s összes járuléka erejéig elrendelt kiélgítési végrehajtás alkalmával bíróság le illetve felülfoglalt és 420 frt 10 kr-ra becsült különféle ruha, bútor, ágynevel és egy szabó varrógépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverés megtartásának határnapjával 1885. évi február hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája a helyszínére vagyis Filipova községéhez kiküldetik, melyre a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a felfoglalt ingóságok a legtöbbit ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezett ingóságok vételára nyomban lefizetendő.

Hódásghon, 1885. évi február hó 7-én.

Gruda Károly,
bir. kiküldött.

Meghívó.

Az I. rigicai segélyszövetkezet

1885. évi február hó 22-én délután 3 órakor
a kaszinó-helyiségben
RENDES

farf, melyre minden tag ezennel meghívafik.

A közgyűlés tárgyai:

1. Közgyűlési elnök és jegyző választása.
 2. Igazgatósági jelentés, mérleg előterjesztése 1883. és 1884-ik évekről.
 3. A számadások jóváhagyása és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelők részére.
 4. Határozat az alapszabályok gyökeres átdolgozása felett.
 5. Igazgatósági tagok és cégjegyzők választása.
 6. Indítványok.
- Két tag választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
Rigica, 1885. január 25.

Az igazgatóság.

AZ ADAI KERESZTÉNY POLGÁRI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

1884-ik évi

ZÁRMÉRLEGE.

VAGYON.			TEHER.		
Sor. sz.	frt	kr	Sor. sz.	frt	kr
1	27648	—	1	20518	60
2	251	10	2	5314	74
3	22	16	3	114	70
			4	14	67
			5	251	10
			6	454	98
			7	417	18
			8	835	29
	27921	26		27921	26

Kelt Adán 1885. évi január hó 1-én.

Abrahám Mihály s. k. elnök-igazgató. **Bizinger János s. k.** pénztárnok. **Katona János s. k.** könyvvezető.

Ezen zármérleg az 1875. évi XXXVII. t. c. értelmében alólírottak által megvizsgáltatván, az intézeti fő- és segédkönyvekkel egyeztetvén, minden tételben helyesnek találtatott.

Adán, 1885. évi január hó 5-én.

Prokopovits Jenő s. k. felügyelő bizottsági elnök. **Esztergomy Sándor s. k.** felügyelő bizottsági jegyző. **Mirtsov Antal s. k.** felügyelő bizottsági tag.

Igen fizeselt közgyűlés!

A lefolyt 1884. üzletévben zsenge intézetünk ha nem mutat is fel oly eredményt, mint a melyet bizton reményeltünk, mindazonáltal az eredmény kellőnek mondható, ha figyelembe vesszük a múlt évi kedvezőtlen termés mellett a gabnaárak rendkívüli hanyatlását, mely szerény intézetünkre azon káros hatással volt, hogy az egyes betéteket azok tulajdonosai visszakövetelték, miáltal a részvényesek heti betétjeit legnagyobb részben a magán betétek visszafizetésére kellett fordítani.

Ily körülmények között mi sem természetesebb, minthogy a forgalom szűkebb korlátok közé esvén, a várt eredmény elérhető nem volt.

Intézetünk jótékonyági feladatának megfelelően, ily nyomasztó körülmények között a vele szemben kötelezettségben levő feleket minden zaklatástól megkímélte s a tőke bizonyos százalékbani visszafizetésére csak olyanokat szorított, kiknek kezesei azt határozottan követelték. Mindazonáltal ezen önmagát dicséret eljárással mellett bátran mondhatjuk, hogy intézetünknek oly követelése, mely veszélyeztetve volna, nincsen.

Az intézet jövedelmét és költségeit röviden részletezve, a következőkben van szerencsém előterjeszteni.

Befolyt kölcsön utáni kamatból 1898 frt 01 kr. Késedelmi kamatból 190 frt 97 kr. Könyvdíjből 8 frt 10 kr. Részvény-átíratásból 43 frt. Nyomatványokért 5 frt 64 kr. Vegyes letétekből 134 frt 75 kr. Összesen 2280 frt 47 kr. — Kiadatott ebből: Butor-felszerelésre 20 frt 57 kr. Betétek után kamat 248 frt 78 kr. Szolga fizetése 48 frt. Lakbérre 100 frt. Adó, bélyegre 270 frt 75 kr. Könyv és nyomatványra 7 frt 49 kr. Vegyes kiadás letét visszafizetéssel együtt 173 frt 33 kr. Igazgató és tisztviselők tiszteletdíja 385 frt 83 kr. Napi biztosok és felügyelő bizottsági tagok napidíja 65 frt. 1884. december hó 31-én tőkésített kamatok 125 frt 43 kr. 1884 évre az alapszabályok 12. §-a értelmében tőkésített vagyon 835 frt 29 kr. Összesen 2280 frt 47 kr.

A tényleges állapotúnak megfelelő számadásokat midőn tudomásvétel céljából bemutatni szerencsém van, egyszersmind a felmentvény megadását kérve, vagyok

Adán, az adai keresztény polgári önszegélyző szövetkezet választmányának 1885. évi január hó 5-én tartott üléséből.

Abrahám Mihály s. k.
elnök-igazgató.

Vendéglő bérbeadás.

Zomborban a megyeház átellenében fekvő s minden kényelemmel ellátott

„Két fekete ló”-hoz

cimzett vendégfogadó, több évre, haszonbérbe vehető. — Bővebb értesítést ad a tulajdonos

3-1

Thum Vince.

GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK

os. és kir. udvari ékszerészek

Budapestről, Kristóftér 2. szám,

ajánlják dúsan felszerelt

mindennemű

arany, ezüst, ékszer és zsebórákban.

Az áruhelyiség:

„Vadászkürt” szállodában 3. szám.

Olcsó tűzifa.

A vaspálya melletti raktárunkban fekvő igen jó minőségű

gyertyán- és cser-dorongfa

árát 4 köbméterenként 11 forintra szállítottuk le.

3-1

Roheim testvérek.

841. sz.
kig. 1885.

Zsabyai járás szolgabírójától.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye zsabyai járás Zsabya községében leköszönés folytán üresedésbe jött s évi 700 frt fizetés és 150 frt lakbérrel egybekötött község-jegyzői állomásra ezennel pályázat nyitattik.

A kérdéses jegyzői állásra pályázni óhajtok felhivatnak ennél fogva, hogy a magyar, szerb és német nyelven letett jegyzői szigorlatról szóló képesítési okmánnyal felszerelt tolyamodványait **folyo okmárcius hó 10-ig** bezárólag alulírott szolgabírónál benyújtani el ne mulasszák.

Kelt Zsabyán, 1885. évi január hó 28-án.

3-1

R a i c s,
szolgabíró.

473. sz.
kig. 1885

Zsabyai járás szolgabírójától.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye zsabyai járás Gyurgyevő községében leköszönés folytán üresedésbe jött évi 500 frt készpénz fizetéssel és természetbeni lakással egybekötött község orvosi állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazon orvostudorok és sebészek, kik ezen község orvosi állásra pályázni óhajtanak, kellően felszerelt folyamodványait **folyo okmárcius hó 10-ig** bezárólag alulírott szolgabírónál benyújtani, megjegyeztetvén, hogy elkésztett benyújtott folyamodványok figyelembe vételü nem fognak.

Zsabyán, 1885. évi január hó 31-én.

3-1

R a i c s,
szolgabíró.

Ada-moholyi egyesült takarékpénztár.

TARTOZIK.

Mérleg 1884. évi december 31-én.

KÖVETEL.

	frt	kr		frt	kr
Részvénytőke	50000	—	Készpénz	4574	38
Tartaléktőke	27229	20	Váltók	469916	50
Betét	284278	05	Kötelezvény jelzalog és kezesekre	234003	18
Tökesítendő kamat	8060	90	Előleg	3145	—
Folyó számla betét	23560	96	Ház árban	220	—
" " kamat	424	66	Bélyeg és végrehajtási előleg	72	17
Visszleszámitolás	316324	57	Butorzat	529	—
Fel nem vett osztalék	302782	30	Értékpapír	65	—
Lakbér	65	15			
Tökekamat adó	505	—			
Fel nem vett fizetés	848	55			
	175	17			
Jövedelem felosztásra javaslat:					
Tartaléktőkére 16% és r. átiratás	2402	45			
Napibiztos és felügyelő bizottság 8%	1161	22			
Közgyűlés rendelkezésére	11031	62			
	14595	29			
	712525	23		712525	23

Fischer Lipót s. k.,
pénztárnok.

Gojtejn Lipót s. k.,
v. igazgató.

Reisch Antal s. k.,
könyvelő.

Ezen „Mérleg“ gyökeresen átvizsgálatván, helyesnek találtatott. — Adán, 1885. február 1.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Löbl Sámuel s. k.,
jegyző

Adler Zsigmond s. k.

Ofner Adolf s. k.

Wolf József s. k.,
elnök

Felügyelő bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Tisztelettel értesítjük a t. közgyűlést, miszerint az »Ada-moholyi egyesült takarékpénztár« az 1884-iki keresk. törv. 195. §. ért. — az ügykezelést a legszigorubbán ellenőrizték és a törvényszabta teendőinket többször ejtett vizsgálat s leltározás által gyakoroltuk, a midőn az ügyvitel helyességéről és a könyvelés pontosságáról magunknak meggyőződést szerezünk.

Vizsgálat alá vettük az 1884-iki évi zárszámadást, valamint a haszon felosztási javaslatot is, az elsőt az intézet könyveivel mindenekben megegyezőnek, az utóbbit az alapszabályok 8. és 90. §-nak megfelelőnek találtuk.

Azért indítványozzuk: miszerint az igazgatóság által betervezett mérleget és haszonfelosztási javaslatot elfogadni s a fölmentvényt úgy részünkre, mint az igazgatóságnak megadni sziveskedjék.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Löbl Sámuel s. k.,
jegyző.

Adler Zsigmond s. k.

Ofner Adolf s. k.

Wolf József s. k.,
elnök.

Szegedi sertés vásár.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium Szeged városának megengedni méltóztatott, miként az eddigi négy országos vásár mellett minden évben február havában, Sz.-Donáth (február 17.) hetében **egy sertés vásárral egybekötött ötödik**

ORSZÁGOS VÁSÁR

tartassék, azonkívül a többi négy országos vásár is sertés vásárral összekötessék.

Ezen sertés vásárok mindenkor a vásár hetét megelőző héten pénteken és szombati napokon fognak tartatni, vagyis a **legközelebbi február havi vásár f. évi február hó 13. és 14. napjain.**

A vásár az eddigi baromvásár helyén, a rókus-külvárosi nyomáson a sertés hizlaló telepek szomszédságában leend, egyik oldalán a magyar államvasutak alföld-fümei, másik oldalán a szab. osztr.-magyar államvasutak rakodó állomásai vannak, és így a vásár színhelye nemcsak a hazai, de a külföldi üzletforgalommal is közvetlen összeköttetésben áll, és a kikertéseiket az osztr.-magyar államvasutak vonalain kívánják beszállítani, a szegedi rókus akloknaál létező rakodó állomásra föladván, direkt a vásárálláson rakhatók le.

A fölhaltandó sertések elhelyezésére a sertés hizlaló telepeken 25,000 drb sertés számára száraz, részben földött szállás van biztosítva, és pedig akként, hogy darabonként és 24 óránkint a vásár tartamára 2 kr. jutányos szállásbér fizetendő.

Ugyanezen február havi, mint a többi sertés vásárok alkalmára a városi javadalmi díjtételek következő csekély összegekre szállítottak le:

A vásárra hajtott sertések után a vásárálláson szedetni szokott 2 és fél kr. fűbér elengedtetik, a kövezetvám, mely a sertések súlya szerint 2, 3 és 5 kr., a vásár tartamára, tekintet nélkül az állat súlyára, darabonként 1 krban, a helypénz, mely szinte súly szerint 3, illetve 6 kr, a vásár tartamára hasonlólag 1 krba, a hidvám, mely súly szerint 3, 4 és 6 kr., a vásár tartamára úgy jövet, mint menet alkalmával darabonként 2 krba, a netalán igénybe veendő vásári mázsálás díja a súly szerinti 3, illetve 6 kr. helyett darabonként 2 krba mérsekeltetik.

Ezen díjtételek érvényesek a vásárt megelőző keddi nap reggeli órától a reá következő hétfői nap estig. Az ugynevezett behozatali vám a fönti határidő alatt a sertések után nem szedetik; a behozatalkor nyerendő bárca visszahajtásig megőrzendő és akkor fölmutatandó.

Az eladásra fölhaltandó sertések élelmi szükséglete piaci árak mellett földözhető.

Az állategészségügyi óvrendszabályok pontos végrehajtásáról gondoskodva van

Mindezek alapján midőn ezen vásár, illetve vásárok megtartása közhírré tétetik, nem mulaszthatjuk el egy a tenyésztő, mint a vásárló közönségnek szives figyelmét fölhívni a fönnbbieket mellett a szegedi sertés vásár azon előnyeire, hogy az alföldünk mindazon nevezetes városainak, melyek a sertés hizlalással kiválólag és nagy mértékben foglalkoznak, forgalmi gócpontján fekszik; ugyanezen előnnyel fog az birni azon sertés tenyésztéssel foglalkozó uradalmak, bérlők és gazdálkodókra, kiknek gazdálkodásuk az alföldnek oly vidékein fekszenek, melyek az eddigi sertés vásárokkal bíró városoktól távol, ellenben Szegedhez közel esnek.

Azon biztos reményben, hogy a szegedi sertés vásárok, a kezdet nehézségeit leküzdve, folyton fejlődni és mind a tenyésztők, mind a vásárlók érdekeire a legjobb hatással fognak lenni, a szives részvételre az érdekelt közönség tisztelettel fölkeretik.

Netáni fölvilágosítások a kapitányi hivatal által bárkinek szóval vagy írásban a legnagyobb készséggel megadatni fognak.

Szeged, 1885. február hó.

A városi hatóság.

Zombor, 1885. Bittermann Nándor könyv- és könyomdájából.

9193 szám.

1884.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zombory István hagyatéki ingatlanainak elárverezési ügyében Zombor város árvaszékeének 870/84. sz. megkeresvénye folytán a zombori kir. trvszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 70. sz. tjkvben Zombory István nevében álló A. + 1. sor 164 165. hr. 58. és 59. ö. i. sz. emeletes és földszinti, szilárd anyagból épült házak, melyekben 3 bolti helyiség, 6 lakoszoba, 2 konyha, 2 pince és 2 éléskamra, úgy padlás van, és 274 ö. l. beltelekre 8680 frt, A. + 2. sor 1338—40. hr. 316. öszs. ház és 537¹/₆ ö. l. beltelekre 839 frt, A. + 3. sor 7801—7803. hr. 545. és 546. öszs. ház és 807¹/₁₂ ö. l. beltelekre 1324 frt, A. + 4. sor 8305—8307. hr. sz. 3 hold 692 ö. l. szőlőre és nádasra 976 frt, A. + 5. sor 10512. hr. 13 hold 1024 ö. l. szántóra 2429 frt, A. + 9. sor 11745 hr. sz. 17. h. 81¹/₁₂ ö. l. szántóra 2540 frt, A. + 10. sor 11759. hrsz. 4. hold 859 ö. l. szántóra 808 frt és A. + 12. sor 11761—11773. hr. 570. ö. i. sz. szállási kastélyház, mely 3 lakszoba és egy nagy terem, konyha, éléskamra, pince és padlásból áll, továbbá egy szilárd anyagból épült istálló és eselédház és 22. hold 1482¹/₁₂ ö. l. szántóra 5511 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést a végrehajtási árverés joghatályával elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi február hó 18. napján délelőtti 9 órakor ezen kir. tkvi hatóságnál, illetve a kiküldött hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1. én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 3-2
Kelt Zomborban, 1884. évi október hó 22-én

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

4606. sz.

tkvi 1884.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sztansiesi árvtár végrehajtatónak Tanursics Jócó végrehajtást szenvedő elleni 680 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Sztansies község határában fekvő, a sztansiesi 117. sz. tjkvben Tanursics Jócó nevében álló A. I 117. hr. 104 öszszeírasi számú ház és 391 ö. l. beltelekre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi február hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor Sztansies község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1884. évi október hó 2-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

562. szám.

Árverési hirdetmény.

A palánkai kincstári uradalomhoz tartozó Paraga község határában fekvő és elkülönítés folytán osztalék részül a kincstárnak jutott 484⁹⁶⁹/₁₆₀₀ hold legelő föld 1884-ik évi november hó 1-től 1887-ik évi október végéig terjedő bértartamra Paraga község házában **f. évi február hó 12-én reggeli 10 órakor** tartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Kikiáltási ára ezen területű földeknek azok minőségére és megművelhetősére való tekintet nélkül, átlag véve év és holdankint 13 frt.

Ugartartás kötelezettsége és albréleti tilalom nem köttetik ki.

Az árverés megkezdése előtt írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

Minden versenyző a tárgyalás megkezdése előtt 630 frt bánatpénzt köteles letenni, ugyszintén az írásbeli ajánlatokhoz ilyen bánatpénz csatolandó.

Az árverési feltételek a palánkai kincst. ispánsági irodában betekintheők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Palánkán, 1885. évi január hó 26-án.

1-1

A m. kir. kincst. ispánság.

Pályázat.

Alólírott ezennel közhírré teszom, hogy jegyzői irodában üresedésbe jött egy írnoiki állomás, évi 300 frt fizetéssel. Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat f. év február hó végéig alólírotthoz nyujtsák be. A pályázótól megkivántatik a hivatalos magyar nyelven kívül még a községben divó szerb és német nyelv szóbeli és írásbeli tudása.

Kovily-Szt. Iván, (Bács-Bodroghmegye) 1885-ik évi február hó 2-án.

3-1

Vraosarity Glisó,
jegyző.